

**Uchwała Nr XXV/149/2017
Rady Powiatu w Siedlcach
z dnia 24 lutego 2017 roku**

**w sprawie uchwalenia „Programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących
przemoc w rodzinie na terenie Powiatu Siedleckiego
na lata 2017 - 2020”**

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 t.j.) w związku z art. 12 pkt. 11 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2016. poz. 814 t. j.) Rada Powiatu w Siedlcach uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się „Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie Powiatu Siedleckiego na lata 2017-2020” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Siedlcach.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady
/-/ Zygmunt Wielogórski**

Załącznik do

Uchwały Nr XXV/149/2017

Rady Powiatu w Siedlcach

z dnia 24 lutego 2017 roku

**Program korekcyjno-edukacyjny
dla osób stosujących przemoc w rodzinie
na terenie Powiatu Siedleckiego
na lata 2017 - 2020**

Program oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej jest integralną częścią systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program jest skierowany do osób dorosłych - mieszkańców Powiatu Siedleckiego, którzy identyfikują się z problemem przemocy i wykazują motywację do terapii. Wszystkie działania, które zostały zaplanowane w programie wobec sprawcy są podporządkowane przede wszystkim zasadzie ochrony bezpieczeństwa, autonomii i dobra osób krzywdzonych przez osoby stosujące przemoc.

I. UZASADNIENIE PROGRAMU

Przemoc jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym, przemoc w rodzinie jest najgorszym jej rodzajem, ponieważ sprawcą jest najbliższa osoba. Dom rodzinny, który powinien być miejscem miłości, bezpieczeństwa, opieki i wzajemnego zrozumienia oraz szacunku, staje się miejscem cierpienia, zagrożenia i poniżania oraz lęku i rozpacz. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

W 2015 roku na terenie Powiatu Siedleckiego zostało przeprowadzonych 158 interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie. Podczas tych interwencji ujawniono 198 osób doznających przemocy w rodzinie (w tym 139 kobiet, 49 małoletnich, 19 mężczyzn) oraz 158 sprawców (w tym 1 kobieta) wśród których 76 było pod wpływem alkoholu (dane uzyskane z Komendy Miejskiej Policji w Siedlcach).

Najważniejszym aktem prawnym regulującym zjawisko przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 tj. z późn. zm.)

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie, Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 2014 - 2020 oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. 2011 r. Nr 50, poz. 259) nakładają na powiat zadanie opracowania i realizacji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie. Zjawisko przemocy w rodzinie jest poważnym problemem społecznym, przyczyny przemocy bywają różne dlatego wymagają interdyscyplinarnego podejścia.

Program pełni rolę pomocniczą systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzupełnia różne formy interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec sprawców przemocy. Podstawową rangę w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przypisuje się interwencji karno-administracyjnej.

Zadaniem programu jest zastosowanie działań pomocowych poprzez oddziaływanie edukacyjne, socjalizacyjne oraz psychologiczne, ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

➤ Podstawa prawna

Podstawą prawną do opracowania i realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych jest:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 tj. z późn. zm.),
2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. 2011 r. Nr 50, poz. 259),
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. t.j. 2016 r., poz. 930 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny (Dz. U. t.j. 2016 r., poz. 1137 z późn. zm.).

Program realizuje zapisy z następujących dokumentów programowych:

1. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 przyjętego Uchwałą nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r.,
2. Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020 przyjętego Uchwałą Nr XII/77/2015 Rady Powiatu w Siedlcach z dnia 30 października 2015 roku.

➤ Założenia programowe

Założenia do tworzenia niniejszego programu opierają się na aktualnym stanie wiedzy na temat przemocy domowej, która potwierdza, przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla sprawcy, przemoc domowa jest tolerowana i wzmacniana przez postawy i poglądy wielu ludzi, często zakorzeniona jest we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie, przemoc domowa jest szkodliwym i raniącym nadużywaniem siły i władzy oraz dążeniem do kontrolowania współmałżonki/współmałżonka, partnerki/partnera, dziecka lub sytuacji rodzinnej, można nauczyć się nie stosowania przemocy, nigdy nie należy godzić się na przemoc i rezygnować z jej powstrzymania, stosowanie przemocy w żadnym przypadku nie może być usprawiedliwiane stwierdzeniem, że było skutkiem prowokacji ze strony ofiary, korzenie przemocy domowej tkwią w stereotypach kulturowych i obyczajowych dotyczących płci, rasy, orientacji seksualnej, które usprawiedliwiają dyskryminację jednostek i grup społecznych, stosowanie przemocy domowej jest wyborem, za który sprawca ponosi odpowiedzialność moralną i prawną.

Zaleca się, aby program korekcyjno-edukacyjny opierał się na podejściu integracyjnym, łączącym elementy tradycyjnych modeli, do których należą: edukacja na temat kulturowo-obyczajowych zjawisk wspierających i przeciwstawiających się przemocy oraz konfrontowanie ze stereotypami promującymi przemoc, promocja wartości i idei wspierających godność osoby, dobro rodziny, równość płci oraz prawa kobiet i dzieci, a także odpowiedzialność za osobiste decyzje i gotowość ochrony słabszych, stosowanie procedur behawioralno-poznawczych w celu korygowania postaw i zachowań

związanych z przemocą, uczenie umiejętności konstruktywnej komunikacji interpersonalnej oraz samokontroli.

III. CELE I ZAKŁADANE REZULTATY PROGRAMU

Cel główny:

Zatrzymanie przemocy w rodzinie, poprzez powstrzymanie sprawców przed jej stosowaniem w wyniku oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Cele szczegółowe:

- powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie
- uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy
- zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie
- zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych

Cele szczegółowe zgodne są z § 4 z Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. 2011 r. Nr 50, poz. 259), który określa cele oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.

1. Zakładane rezultaty programu

Założone cele programu mają przyczynić się do:

Uświadomienia przez sprawców faktu stosowania przemocy, czym jest przemoc, powstrzymywanie się przez te osoby od aktów przemocy, uzyskania przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich, nabycie umiejętności partnerskiego współdziałania w rodzinie oraz korzystania z pomocy innych, zdobycie wiedzy w zakresie wychowywania dzieci bez przemocy, zmiana w postawach i zachowaniu sprawców,

zamiana zachowań agresywnych asertywnymi, nabycie umiejętności porozumiewania współczującego opartego na wyrażaniu uczuć i potrzeb oraz formułowaniu faktów i próśb, bez ocen i żądań a także konstruktywnego radzenia sobie w trudnych i stresujących sytuacjach i zwiększenia odpowiedzialności za własne czyny.

IV. REALIZACJA PROGRAMU

1. Czas realizacji programu

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowany będzie w latach 2017 – 2020. W ciągu jednego roku zakłada się zrealizowanie jednego pełnego cyklu programu - 7 miesięcy, w tym 5 miesięcy na spotkania grupy korekcyjno-edukacyjnej oraz 2 miesiące na rekrutację do 10 uczestników rocznie i promocję programu. Realizacja odbywać się będzie w systemie otwartym, dającym możliwość dołączenia nowych osób w trakcie trwania cyklu zajęć, po pozytywnej decyzji osoby odpowiedzialnej za konsultacje wstępne.

2. Realizator programu

Realizatorem programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach, zwane dalej PCPR. W celu realizacji programu PCPR zatrudni na podstawie umowy cywilnoprawnej dwie osoby prowadzące oddziaływania grupowe i konsultacje indywidualne, zwane dalej prowadzącymi bądź zleci realizację zadania jednostce do tego uprawnionej.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne prowadzone są przez osoby, które: ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji; posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie; mają udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Koordynatorem programu jest Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie lub osoba przez niego wyznaczona.

3. Partnerzy programu

Partnerami realizatora programu, w szczególności w zakresie rekrutacji i monitoringu programu będą instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie takie jak:

Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonujące w gminach leżących na terenie Powiatu Siedleckiego, Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Siedleckiego,

Komenda Miejska Policji w Siedlcach, Komisariaty i Posterunki z terenu Powiatu Siedleckiego, Prokuratura Rejonowa i Okręgowa w Siedlcach, Sąd Rejonowy w Siedlcach, Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminach leżących na terenie Powiatu Siedleckiego, Zakłady Opieki Zdrowotnej.

Skuteczna i efektywna realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego wymaga ścisłej współpracy z w/w instytucjami.

4. Nabór i selekcja uczestników programu

Program pośrednio odnosi się do osób doznających przemocy, instytucji i organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy, specjalistów w nich pracujących, jak również całej społeczności. Bezpośrednio kierowany jest do osób stosujących przemoc w rodzinie.

1. Zakłada się, iż program adresowany jest do pełnoletnich osób z terenu Powiatu Siedleckiego, w szczególności do:
 - ✓ skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywające karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
 - ✓ stosujących przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków – w tym przypadku oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii;
 - ✓ osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie, dotyczy to osób, które podjęły osobistą decyzję o uczestnictwie w programie, skierowanych w związku z jej kontaktem z instytucjami i organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
2. Warunkiem przyjęcia osoby do grupy korekcyjno-edukacyjnej jest uznanie przez sprawcę faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.
3. Selekcja i nabór muszą być dostosowane do specyfiki danego typu sprawców przemocy.
4. Nabór uczestników odbywać się będzie na podstawie:
 - ✓ zobowiązania osoby na drodze sądowej do uczestniczenia w programie lub
 - ✓ pisemnej zgody uczestnika i zobowiązania uczestnictwa w programie.
5. W ramach selekcji i naboru dokonane zostaną diagnozy: wstępna i pogłębiona. Diagnozy dotyczyć powinny: w zakresie wstępnego rozeznania diagnostycznego m.in. funkcjonowania uczestnika, rzeczywistych okoliczności skierowania do programu, określenia czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc, określenia najgroźniejszych i typowych form oraz okoliczności przemocowych zachowań, określenia aktualnej sytuacji rodzinnej i zawodowej, określenia cech osobistych istotnych dla pracy korekcyjnej. W zakresie pogłębionej diagnozy m. in. historii relacji w których występuje przemoc oraz poprzednich związków, historii interwencji związanych z przemocą, historii pomocy medycznej i psychoterapeutycznej w zakresie zaburzeń psychicznych, doświadczeń związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków, historii agresywnych i przemocowych zachowań w innych sytuacjach życiowych, kontaktów z wymiarem sprawiedliwości, historii edukacyjno-zawodowej, charakterystyki szczegółowej zachowań i postaw przemocowych.
6. Uczestnictwa w programie odmawia się: osobom z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, przejawiającymi cechy osobowości nieprawidłowej, w tym antyspołecznej czy osobowości z pogranicza, chorym psychicznie, osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych z wyłączeniem tych osób, które przeszły terapię lub są w trakcie na tak zaawansowanym etapie procesu terapeutycznego, aby można było pracować nad zmianą jej agresywnych zachowań.

7. Odmowa udziału w programie ma miejsce w czasie wstępnej diagnozy, która jest pierwszym etapem realizacji programu. Uzyskane informacje od uczestników programu dotyczące ich życia osobistego powinny być objęte zasadą poufności, z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów niezgodnych z prawem.

8. Reguły uczestnictwa w programie

Przed przystąpieniem do drugiego etapu programu uczestnicy podpisują z prowadzącym oddziaływania kontrakt określający zasady uczestnictwa w programie.

Kontrakt będzie zawierał:

- ✓ formalne wymogi systematycznej obecności na zajęciach wraz z określeniem sankcji za uchylenie się od udziału w programie,
- ✓ zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi,
- ✓ obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego i zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
- ✓ informacje o monitorowaniu sytuacji rodzinnej i zachowań uczestnika programu.

Fakt uczestnictwa w programie osób dobrowolnie zgłaszających się jest objęty tajemnicą z wyłączeniem możliwości informowania instytucji i organizacji, które skierowały do programu oraz członków rodziny, zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu i zażywania narkotyków, innych środków odurzających, substancji psychoaktywnych albo środków zastępczych.

9. Sposób realizacji programu

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne opracują i następnie zrealizują prowadzący. Przy tworzeniu oddziaływań należy uwzględnić:

- Oddziaływania muszą być prowadzone w formie działań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych przy założeniu, że uczestnictwo w programie ma przede wszystkim oddziaływać korygująco na niepożądane i szkodliwe zachowania oraz postawy osób stosujących przemoc.

- Działania powinny odgrywać rolę jedynie pomocniczą

- Oddziaływania powinny przebiegać etapowo, gdzie pierwszy etap to sesje indywidualne wstępne-rekrutacyjne do programu, co najmniej 2 sesje, w tym diagnoza wstępna kandydata oraz podpisanie kontraktu z uczestnikami.

W połowie realizacji programu planuje się przeprowadzenie spotkań indywidualnych z uczestnikami w celu przeprowadzenia diagnozy pogłębionej-co najmniej 2 godziny.

-Kolejne etapy to sesje grupowe-trzygodzinne spotkania w każdym tygodniu.

Istnieje możliwość przerwy dwutygodniowej ze względu na okres wakacyjny. Oddziaływania powinny być realizowane w oparciu o model integracyjny tzn. łączącego różne podejścia, w szczególności jednak podejście Krótkoterminowej Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach, gdzie stosowane metody i techniki pozwalają na zwiększanie otwartości i zaufania oraz koncentracji na uczuciach i potrzebach wszystkich członków rodziny.

-Zawartość merytoryczna programów powinna koncentrować się wokół następujących elementów: edukacji uczestników, rozpoznawania i zmian systemu ich przekonań i postaw oraz zmiany behawioralno-poznawczych.

-oddziaływania muszą składać się z treści edukacyjnych oraz praktycznych ćwiczeń dostarczających korekcyjnych doświadczeń osobistych zmieniające zachowania i postawy

związane z przemocą oraz rozwijające umiejętności samokontroli i konstruktywnego współżycia.

- Dobór treści edukacyjnych powinien uwzględnić założone cele programu, do szczególnie istotnych tematów można zaliczyć m.in. społeczno-kulturowe źródła i okoliczności towarzyszące przemocy domowej, problemy władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich, planowanie i rozwijanie samokontroli, alkohol i patologia życia rodzinnego, komunikacja interpersonalna, promocja pozytywnych standardów i wartości, przemoc seksualna, dzieci, przemoc i wychowanie oraz tolerancja i szacunek wobec osób starszych i niepełnosprawnych
- Zajęcia wchodzące w skład programu powinny być prowadzone w małych grupach 10 - 15 osobowych
- Łączny czas programu powinien obejmować co najmniej 60 godzin zajęć i nie więcej niż 120 godzin, co najmniej 4 godziny konsultacji indywidualnych, przerwy między kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż tydzień (z wyjątkiem dwutygodniowej przerwy wakacyjnej).

Działania grupowe mieszczą się następujące formy :

Grupa korekcyjno - edukacyjna: przez okres do 5 miesięcy - 20 spotkań (jedno spotkanie – 3 godz. lekcyjne)

W ramach cyklu będą odbywały się cotygodniowe spotkania grupowe dla uczestników. Zajęcia grupowe są jednym z bardziej efektywnych narzędzi w pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie. Istotnym elementem tego typu pracy jest wymiana, która zachodzi pomiędzy uczestnikami grupy. Sprzyja ona poszerzeniu perspektywy klientów w odniesieniu do tego jak spostrzegają oni własną przeszłość, obecną sytuację i przyszłość. Będzie to pomocne w procesie dokonywania przez nich wyborów zachowań i działań, które planują na przyszłość.

Program skonstruowany jest w taki sposób, iż w ramach jednego spotkania grupy pierwsza godzina zajęć będzie częścią psycho-edukacyjną, a kolejne przeznaczone będą na ćwiczenia praktyczne, mające na celu dostarczenie alternatywnych względem przemocy wzorców zachowań i postaw oraz służące rozwijaniu umiejętności samokontroli i konstruktywnej komunikacji.

W części edukacyjnej planujemy omawiać określone tematy z zakresu psychospołecznego funkcjonowania człowieka, zjawiska przemocy w rodzinie, prawnych konsekwencji stosowania przemocy oraz konstruktywnych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Zakładamy, że określony temat może zostać rozwinięty zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez uczestników, bądź też mogą zostać wprowadzone dodatkowe zagadnienia zgodne z celami zakładanymi w programie.

Przykładowe, zaplanowane tematy edukacyjne w ramach cyklu:

- 1) Zjawisko przemocy w rodzinie – definicja, formy, dynamika.
- 2) Źródła przemocy - skąd się biorą zachowania przemocowe.
- 3) Perspektywa prawna – jakie konsekwencje mogą ponieść osoby stosujące przemoc.
- 4) Mity i stereotypy podtrzymujące przemoc.
- 5) Potrzeby człowieka – dlaczego warto umieć je rozpoznawać i dbać o ich zaspokajanie.
- 6) Uczucia człowieka – jak sobie z nimi radzić.
- 7) Komunikacja bez przemocy.
- 8) Zachowania asertywne jako alternatywa dla zachowań agresywnych.
- 9) Rozwiązywanie konfliktów bez przemocy.
- 10) Jak radzić sobie ze złością.
- 11) Potrzeby dzieci – potrzeby rodziców – rodzina w rozwoju – wychowanie bez przemocy, wpływ przemocy domowej na zachowanie i psychikę dzieci.

12) Jak doceniać siebie i radzić sobie w życiu w oparciu o osobistą moc.

W celu osiągnięcia integralności różnych metod pracy z osobami stosującymi przemoc edukacja obejmować będzie również następujące cele:

- uzyskanie świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- rozpoznanie sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe,
- opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającego użyciu siły i przemocy,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów, sporów w rodzinie bez użycia agresji,
- naukę umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych.

Prowadzący opracuje szczegółowy harmonogram zajęć i przedstawi go do akceptacji Kierownika PCPR, przygotowuje i podpisze z uczestnikami kontrakt, będzie prowadził ewidencję obecności i karty pracy z indywidualnym uczestnikiem, dokona oceny końcowej uczestników oraz sporządzi po zakończeniu edycji programu sprawozdanie z realizacji programu.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań administracji rządowej realizowanych przez powiat. Środki przeznaczone na realizację programu zapewnia budżet państwa, który decyduje o wysokości przyznanych zasobów finansowych na ten cel. Przewiduje się możliwość modyfikacji zaplanowanych działań, terminu ich realizacji oraz źródeł finansowania w celu zwiększenia efektywności założeń programu.

VI. MONITORING

Przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie będą objęte działaniami monitorującymi.

Przebieg programu korekcyjno-edukacyjnego będzie pod stałą kontrolą, obejmującą: postęp poszczególnych etapów programu, zachowanie związane z przemocą u osób uczestniczących w programie w trakcie jego trwania oraz do 3-ich lat po jego zakończeniu. Celem monitoringu jest sprawdzenie czy:

- uczestnicy programu wywiązują się z podpisanego wcześniej przez nich kontraktu określającego zasady uczestnictwa,
- program wymaga zmiany działań,
- cel programu korekcyjno-edukacyjnego został osiągnięty,
- zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców, którymi w tym przypadku są rodziny osób stosujących przemoc.

Do oceny skuteczności działań programowych niezbędna jest współpraca z partnerami programu, szczególnie tymi, którzy realizują programy przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Wyniki działań monitorujących będą wykorzystywane w pracach nad doskonaleniem i upowszechnianiem dalszych metod oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Przewodniczący Rady
/-/ Zygmunt Wielogórski